

Onderzoeksprogramma
Uitbesteding onderzoek SOAP
Politieacademie
2024

Voortgang Onderzoeksprogramma 2024

Uitbesteden van wetenschappelijk onderzoek door de Politieacademie in het kader van de Strategische Onderzoeksagenda voor de Politie.

Programma Politie en Wetenschap
April 2024

Inhoudsopgave

Toelichting bij het overzicht van het onderzoeksprogramma 2024	4
Overzicht lopend onderzoek op basis van SOAP 2015-2018	5
Beschrijving lopend onderzoek op basis van SOAP 2015-2018	5
Overzicht lopend en startend onderzoek op basis van SOAP 2019-2022	7
Beschrijving lopend en startend onderzoek op basis van SOAP 2019-2022	10
Overzicht startend onderzoek op basis van SOAP 2023 – 2026	20
Beschrijving startend onderzoek op basis van SOAP 2023 – 2026	23
Recent afgesloten onderzoek, nog niet gepubliceerd	28

Toelichting bij het overzicht van het onderzoeksprogramma 2024

De peildatum voor het overzicht is april 2024.

In afstemming en samenwerking met de politie is door de Politieacademie voor de derde maal een Strategische Onderzoeksagenda voor de Politie (SOANP) opgesteld. De Strategische Onderzoeksagenda voor de Politie wordt vierjaarlijks opgesteld door de Politieacademie en na advies van de Politieonderwijsraad vastgesteld door de Minister van Justitie en Veiligheid. De Strategische Onderzoeksagenda geeft sturing aan het onderzoek dat wordt uitbesteed aan universiteiten en andere onderzoeksinstituten en dat gestart wordt door de Politieacademie. De Onderzoeksagenda beoogt een leidraad te zijn voor de productie van nieuwe kennis die de politiepraktijk, het politietoelwijs en de beleidsvorming helpt om aansluiting te behouden bij actuele problemen en nieuwe ontwikkelingen.

De eerste Strategische Onderzoeksagenda heeft van 2015 tot en met 2018 sturing gegeven aan het onderzoek dat in die periode is gestart door zowel Politie en Wetenschap als de Politieacademie. Voor de periode van 2019 tot 2022 is door de Minister van Justitie en Veiligheid een nieuwe Onderzoeksagenda vastgesteld. Vanaf 2020 is daarmee onderzoek gestart dat is gebaseerd op de thema's van de tweede Onderzoeksagenda. Een deel hiervan loopt nog of is in afronding. In 2023 is de derde Onderzoeksagenda vastgesteld voor de periode van 2023 tot 2026. Op basis van deze nieuwe Onderzoeksagenda gaat vanaf 2024 onderzoek starten. Om deze reden treft u in dit Onderzoeksprogramma lopende en startende onderzoeken aan op basis van de thema's van meerdere Strategische Onderzoeksagenda's.

Het overzicht van het onderzoeksprogramma Politie & Wetenschap is opgebouwd uit een:

- Overzicht en beschrijving lopend onderzoek op basis van SOAP 2015-2018
- Overzicht en beschrijving lopend en startend onderzoek op basis van SOAP 2019-2022
- Overzicht startend onderzoek op basis van SOAP 2023-2026
- Overzicht van recent afgesloten, nog niet gepubliceerd onderzoek.

De 'samenvattingen' van lopend onderzoek omvatten een korte omschrijving van:

Titel	Titel en eventueel subtitel van het onderzoek
Contractnummer	Formeel contractnummer van onderzoeksopdracht
Uitvoerder	Onderzoeksinstituten(en) die het onderzoek uitvoer(t)(en)
Doel en opzet	Doel- en vraagstelling en opzet van het onderzoek
Looptijd	Doorlooptijd en verwachte afronding

Overzicht lopend onderzoek op basis van SOAP 2015-2018

Thema 2c: Eigentijdse relatie met burgers

	Titel	Uitvoerder	Looptijd
1	Polarisatie en politiewerk: een etnografische studie naar spanningen in complexe wijken'	Universiteit Utrecht	2019-2024

Thema 3d: Functioneren als één korps

	Titel	Uitvoerder	Looptijd
2	Socialisatie en identiteitsontwikkeling van politieagenten, longitudinaal onderzoek	Twynstra Gudde, Amersfoort	2018-2024

Thema 3e: Samenwerken en identiteit

	Titel	Uitvoerder	Looptijd
3	Handhaving en effectiviteit van strafrechtelijke locatie- en contactverboden	Erasmus Universiteit, Rotterdam	2019-2024

Beschrijving lopend onderzoek op basis van SOAP 2015-2018

Thema 2c: Eigentijdse relatie met burgers

Nummer 1
Contract PW/OC/2019/22
Titel Polarisatie en politiewerk: een etnografische studie naar spanningen in complexe wijken
Uitvoerder Universiteit Tilburg

Korte omschrijving, doel en opzet onderzoek

Het onderzoek betreft een etnografische studie naar spanningen in complexe wijken, met als doel om processen van polarisatie en escalatie te ontleden en in kaart te brengen aan de hand van een systematische dialoog tussen theorie en empirie. Het theoretische deel is geworteld in meerdere wetenschappelijke disciplines, waaronder antropologie, sociologie, en politicologie. De empirie is gebaseerd op kwalitatief etnografisch onderzoek in vier Nederlandse wijken onder jongeren en uitvoerende politiemensen (wijkagenten, incidentafhandeling, opsporing, info/analyse). Aan de hand daarvan zal een concreet handelingskader voor de politie geformuleerd worden.

Het eindrapport wordt tweede helft 2024 verwacht.

Thema 3d: Functioneren als één korps

Nummer 2
Contract PW/OC/2018/09
Titel Socialisatie en identiteitsontwikkeling van politieagenten
Uitvoerder Twynstra Gudde

Het doel van dit onderzoek is het verkrijgen van inzicht in zowel het proces van socialisatie en identiteitsontwikkeling van politieagenten als in de persoonlijke en privé-, team-, en organisatiegerelateerde factoren die daarop van invloed zijn. Kan er rekening met deze positieve en negatieve factoren worden gehouden in politieonderwijs en bij werving en selectie? Hierbij worden ook de ervaringen van Nederlandse politiemensen met een migratieachtergrond meegenomen. Hoe weten deze politiemensen hun weg te vinden binnen de politie en in hoeverre verschilt dit proces van collega's met een Nederlandse achtergrond? Het gaat om een longitudinaal onderzoek naar het proces van socialisatie en identiteitsontwikkeling van politiemensen vanaf de start van de opleiding. Bij het laatste meetmoment heeft de eerste groep met de toetreders de opleiding afgerond en zijn de anderen enkele jaren aan het werk.

Het eindrapport wordt in de tweede helft van 2024 verwacht.

Thema 3e: Samenwerken en identiteit

Nummer 3
Contract PW/OC/2019/09
Titel Handhaving en effectiviteit van strafrechtelijke locatie- en contactverboden
Uitvoerder Erasmus Universiteit

Korte omschrijving, doel en opzet onderzoek

Het onderzoek richt zich op de vraag hoe de naleving van locatie- en contactverboden en de handhaving door de politie verloopt; wat daarin succesfactoren en verbeterpunten zijn en wat belangrijke randvoorwaarden zijn voor effectief toezicht en handhaving. In het onderzoek zal specifiek worden ingegaan op de rol van de wijkagent, die als belangrijke schakel wordt beschouwd in de handhaving. Zo kan de politie de middelen die zij tot haar beschikking heeft gericht inzetten en de effectiviteit van de handhaving verbeteren.

Het onderzoek is later gestart en het eindrapport wordt eind 2024 verwacht.

Overzicht lopend en startend onderzoek op basis van SOAP 2019-2022

Thema 1: Wat komt er op ons af?

	Titel	Uitvoerder	Looptijd
4	Je ziet ze (niet) vliegen. Onderzoek naar ondermijning op en rond kleine vliegvelden	EMMA i.s.m. politie en ACV Research	2022 - 2024
5	Een structureel beter begrip van cybercrime. Doorontwikkeling van crimescripts om patronen in cybercriminaliteit te identificeren	Hogeschool van Amsterdam	2022 - 2024
6	Politie in de omgang met nieuwe demonstranten	Bureau Beke met VU ism PA	2022 - 2024
7	Van onzichtbare gevechten naar openbare wanordelijkheden (Hit en Run)	Bureau Beke	2022 - 2024
8	Online calls to offline action (maatschappelijke onrust)	Vrije Universiteit Amsterdam	2023 - 2024
9	Aard en aanpak van hybride vormen van criminaliteit	Erasmus i.s.m. HHS en NSCR	2023 -2024
10	Jonge aanwas van cybercrime voorkomen: het verstoren van CAAS markten	HHS i.s.m. NSCR	2023 - 2024
11	Omgang Europese politiekorpsen met (gewelddadige) ordeverstoringen door niet-geinstitutionaliseerde protestgroepen	UVA	2023 - 2024

Thema 2: Politie in verbinding met wijk-web-wereld

	Titel	Uitvoerder	Looptijd
12	Digitale burgeropspoorders. Het gebruik van digitale informatie van private actoren in de opsporing	Vrije Universiteit, Amsterdam	2020 - 2024
13	Op weg naar wendbare criminaliteitsbeheersing	Twynstra Gudde i.s.m. Bureau Landman	2020 - 2024
14	Criminele jeugdnetwerken in een digitale samenleving. Handreikingen voor de integrale aanpak van (cyber) criminele jeugdnetwerken op lokaal niveau	Haagse Hogeschool ism NSCR, RIEC Noord Nederland	2022 - 2024
15	Integraal samenwerken in kwetsbare wijken: relationeel vakmanschap	Saxion Hogeschool ism PA	2022 - 2024
16	Expeditie lokaal digitaal	Saxion Hogeschool ism NHL Stenden	2023 - 2025
17	Online blauw: een onderzoek naar de omgang met digitale criminaliteit op basisteams	Vrije Unviersiteit i.s.m. Politie Eenheid Amsterdam	2023 - 2025
18	In het vizier. Slachtoffer- en daderschap onder jongeren van geweld met een digitale component	Mehlbaum Onderzoek	2023 - 2024
19	Factoren die bijdrage aan onderhandelen, betalen en melden door slachtoffers van ransomware	Haagse Hogeschool	2023 - 2024

Thema 3: Nieuwe veiligheidscoalities

	Titel	Uitvoerder	Looptijd
20	Clan criminaliteit in Nederland	Universiteit Tilburg i.s.m. EMMA en politie Zeeland	2021 - 2024
21	Vervolgonderzoek samenwerking tussen de politie en burgertoezichthouders	Universiteit van Amsterdam	2022 - 2024

Thema 4: State of the art technologie en intelligence, verhoortechnieken

	Titel	Uitvoerder	Looptijd
22	De aard van politiestraatwerk en informatiegebruik. Een systematische observatie bij de noodhulp-surveillance	NHL Stenden Hogeschool i.s.m. PA en OU	2020 – 2024
23	De evaluatie van de werkwijze van het kindverhoor	Universiteit Leiden	2020 – 2024
24	Evaluatie dashcams Landelijke Eenheid	Flight Onderzoek en Advies	2022 - 2024
25	Fotoconfrontatie 2.0	Rijksuniversiteit Groningen i.s.m. Politieacademie	2021 - 2024
26	Toxicologische urinesneltest: van data naar innovatie en opleiding	Erasmus Medisch Centrum i.s.m. politie en Trimbos Instituut	2021 - 2024
27	Beelden betwisten: het bevragen van camerabeelden in de politiepraktijk	Erasmus school of Law / Universiteit Leiden	2021 - 2024
28	Samenspel bij digitaal en datagedreven politiewerk	AEF	2023 - 2024
29	AI-ondersteund robotsysteem voor onderzoek en reconstructie van plaats delict	Saxion i.s.m. Politieacademie	2023 - 2024
30	Fotoconfrontatie 2.1: de toepassing in de praktijk, uitbreiding onderzoek nr 25	Rijksuniversiteit Groningen	2023 - 2024
31	Herinneringen aan misbruik van langer geleden	Universiteit Maastricht i.s.m. politie (LEBZ) en UvA	2023 - 2024

Thema 5: Actieve transparantie

	Titel	Uitvoerder	Looptijd
32	Periodieke evaluatie van Mens-AI teams	Universiteit Utrecht i.s.m. Politielab AI en politie	2023 - 2024

Thema 6: Gezond en wendbaar

	Titel	Uitvoerder	Looptijd
33	Vervolg(actie)onderzoek voor een efficiëntere noodhulpfunctie	Crisislab	2020 - 2024

Thema 7: Lerende organisatie

	Titel	Uitvoerder	Looptijd
34	De opsporing in een technische stroomversnelling? De vraag naar de gewenste expertise van de politie in de 21ste eeuw	BBSO i.s.m. Radboud Universiteit en Saxion Hogeschool	2022 - 2024

Thema 8: Legitimiteit en vertrouwen

	Titel	Uitvoerder	Looptijd
35	Online seksueel geweld: slachtoffer in beeld	Politie Amsterdam i.s.m. Levvel en gemeente Amsterdam	2021 - 2024
36	Klagende burgers en een politie voor iedereen	Open Universiteit	2022 - 2025
37	Complottheorie Bodegraven-Reeuwijk, een casestudy om van te leren	Landelijk Expertisegroep Veiligheidspercepties met EMMA	2022 - 2024
38	Burgerperspectief op online politie-inzet en handhaving. Handvatten voor effectieve interventiemogelijkheden	Rijksuniversiteit Groningen i.s.m. NHL Stenden en Politieacademie	2023 - 2024

Beschrijving lopend en startend onderzoek op basis van SOAP 2019-2022

Thema 1: Wat komt er op ons af?

Nummer 4
Contract PW/OC/2022/02
Titel Je ziet ze (niet) vliegen. Onderzoek naar ondermijning op en rond kleine vliegvelden
Uitvoerder EMMA i.s.m. ACV Research

Korte omschrijving, doel en opzet onderzoek

In vervolg op eerder onderzoek voor P&W naar ondermijning in de havens, wordt hier gekeken hoe het komt dat er zo weinig signalen van georganiseerde criminaliteit worden gevonden. Komt dit doordat die criminaliteit er niet is (hypothese a) of doordat er weinig toezicht plaatsvindt (hypothese b)? In een actieonderzoek samen met dienst Infrastructuur van de Landelijke Eenheid, wordt een risico-indicatorenlijst en controleplan opgesteld. Op basis daarvan worden controles uitgevoerd op en rond kleine vliegvelden. De resultaten van het directer controleren worden gebruikt om de hypothesen te toetsen. Doel is om kennis over ondermijningsproblemen op kleine luchthavens empirisch te onderbouwen en daarmee de informatiepositie te versterken.

Het eindrapport wordt in de tweede helft van 2024 verwacht.

Nummer 5
Contract PW/OC/2022/03
Titel Een structureel beter begrip van cybercriminaliteit
Uitvoerder Hogeschool van Amsterdam

Korte omschrijving, doel en opzet onderzoek

Er wordt nu bij de politie per soort cybercrime ingestoken op een andere aanpak. De onderscheiden soorten cybercrime hebben op zich verschillende crimescripts. De vraag van dit onderzoek is of er binnen die verschillende crimescripts gedragspatronen te identificeren zijn, die mogelijk efficiënter met interventies kunnen worden aangepakt. Het onderzoek bouwt voort op de *books of crime* van de politie, door de aanvalstechnieken bij de criminaliteitsvormen aan elkaar te relateren. Er vindt een verdiepingsslag plaats door in te zoomen op gedragspatronen van hackers die computersystemen- en netwerken binnendringen.

Het eindrapport wordt in de tweede helft van 2024 verwacht.

Nummer 6
Contract PW/OC/2022/04
Titel Politie in de omgang met nieuwe demonstranten
Uitvoerder Bureau Beke

Korte omschrijving, doel en opzet onderzoek

Al langer is er volgens de ME sprake van nieuwe groepen demonstranten, diverser dan voorheen. Zij gebruiken ook andere strategieën en middelen. Bij de politie wordt een brede handelingsverlegenheid ervaren: snel optreden op basis van oude profielen werkt niet meer. De nieuwe demonstranten kunnen wel vermengen met de bekende typen relschoppers. Doel van dit onderzoek is het verwerven van inzicht in:

- de ontwikkeling van en diversiteit aan intenties en verschijningsvormen van nieuwe maatschappelijke groepen die door middel van demonstraties hun mening willen uiten en belangen willen behartigen;

- de ontwikkeling in de concepten en strategieën van politie en openbaar bestuur om met deze maatschappelijke uitingen om te gaan.

Het eindrapport wordt eind 2024 verwacht.

Nummer 7
Contract PW/OC/2022/13
Titel Van onzichtbare gevechten naar openbare wanordelijkheden (Hit en Run)
Uitvoerder Bureau Beke

Korte omschrijving, doel en opzet onderzoek

Het betreft een vervolgonderzoek op de publicatie ‘Vechtafspraken’ (2022). Door politiefunctionarissen binnen voetbaleenheden is benoemd dat er een bepaalde overlap bestaat tussen de deelnemers aan vechtafspraken en deelnemers aan Hit-and-Run acties. Dit is echter nog niet op gefundeerde wijze onderzocht. In dit onderzoek willen de onderzoekers in kaart brengen wie deelnemen aan Hit-and-Run acties en wat hun profiel is. Er wordt bijvoorbeeld gekeken of zij ook deelnemen aan vechtafspraken en of zij betrokken zijn bij links- of rechtsextremistische groeperingen. Ook wordt onderzocht of acties georganiseerd worden en of er net zoals bij vechtafspraken, spelregels gelden en zo ja, wat de naleving hiervan is. En wat de impact van Hit-and-Run acties is op de veiligheid en de slachtoffers.

Het eindrapport wordt in de tweede helft van 2024 verwacht.

Nummer 8
Contract PW/OC/2023/04
Titel Online calls to offline action
Uitvoerder Vrije Universiteit Amsterdam i.s.m. politie

Korte omschrijving, doel en opzet onderzoek

Gekeken wordt hoe online mobilisatieprocessen verlopen van potentieel gewelddadige extremisten en welke rol de politie en online bystanders kunnen spelen in het monitoren en de preventie van online mobilisatie voor offline extremistische acties. Sociale media zijn steeds meer van belang in de aanloop naar offline gewelddadigheden. De vraag is wat er mag bij het voorkomen van online mobilisatie en of de politie voldoende in staat en gemachtigd is om iets te doen. Wat is er binnen de politie additioneel nodig en mogelijk om online mobilisatie te kunnen voorkomen? Daarnaast kijkt men in het onderzoek onder welke voorwaarden een online bystander bereid is om anoniem te melden. Deze ‘bystander’ verkeert zelf op sociale media platforms en zou een belangrijke rol kunnen spelen in het melden of de-escaleren (bv met corrigerende opmerkingen) van op handen zijnde ongeregelde heden. In de aanbevelingen zal ook aandacht zijn voor morele afwegingen om wel of niet te interveniëren.

Het eindrapport wordt eind 2024 verwacht

Nummer 9
Contract PW/OC/2023/06
Titel Een internationaal vergelijkend onderzoek naar de aard en aanpak van hybride vormen van criminaliteit
Uitvoerder Erasmus Universiteit i.s.m. HHS en NSCR

Korte omschrijving, doel en opzet onderzoek

Er is toenemend sprake van verwevenheid tussen de online en offline wereld, ook bij delicten die door basisteams moeten worden opgepakt. In dit internationaal vergelijkend onderzoek wordt gekeken naar de aard en aanpak van zowel instrumenteel gebruik van digitalisering bij criminaliteit (gebruik technologie om geld te verdienen zoals verkoop verdovende middelen of phishing) als naar

expressieve vormen (online bedreigen, geweld, conflicten). De hoofdvraag is hoe de verschillende vormen van hybride criminaliteit eruit zien in verschillende plaatsen in Europa en welke aanpakken er zijn te onderscheiden in de bestrijding hiervan. Eerste doel is om te komen tot typologieën van verschijningsvormen in Nederland en omliggende landen. Een tweede doel is om de aanpak van hybride vormen van criminaliteit te inventariseren en te komen tot good practices, waarin ook aandacht is voor uitdagingen en belemmeringen.

Het eindrapport wordt eind 2024 verwacht

Nummer 10
Contract PW/OC/2023/07
Titel Jonge aanwas van cybercrime voorkomen: het verstoren van cybercrime-as-a-service markten
Uitvoerder Haagse Hogeschool i.s.m. NSCR en politie

Korte omschrijving, doel en opzet onderzoek

Het doel van dit onderzoek is het vergroten van de kennis op het gebied van jonge aanwas bij cybercrime. Met name wordt gekeken naar de rol van cybercrime-as-a-service (CaaS), hierbij zijn tools relatief simpel en goedkoop te verkrijgen. Daardoor zijn ze te gebruiken door aspirant cybercriminelen. Je hoeft geen master meer te zijn in de techniek en dit verkort de pathway naar cybercrime (zowel high tech crime als gedigitaliseerde criminaliteit). Er is gekozen voor Remote Access Trojans (RAT's) en phishing kits voor inloggegevens. De markt wordt in kaart gebracht en er wordt gekeken naar de werving van klanten. Ook kijkt men naar mogelijkheden om interventies te implementeren.

Het eindrapport wordt eind 2024 verwacht

Nummer 11
Contract PW/OC/2022/14
Titel Hoe gaan Europese politiekorpsen om met (gewelddadige) ordeverstoringen door niet-geïnstitutionaliseerde protestgroepen
Uitvoerder Universiteit van Amsterdam

Korte omschrijving, doel en opzet onderzoek

De mogelijkheid om te protesteren is een fundamenteel recht van burgers in Europese democratische rechtsstaten. Het groeiende wantrouwen tegen Europese overheden lijkt echter een basis te vormen voor groepsvorming van mensen die sterke anti-overheidssentimenten delen, er antidemocratische ideeën op nahouden en geloven in de doelmatigheid en noodzakelijkheid van geweld tegen de overheid en tegen personen en organisaties die de overheid representeren.

Gekeken wordt hoe Europese politiekorpsen zicht en grip proberen te krijgen op (gewelddadige) ordeverstoringen, met name door niet-geïnstitutionaliseerde protestgroepen. Hoe houden zij rekening met de effecten van hun optreden in deze ordeverstoringen wat betreft de legitimiteit en het vertrouwen van burgers in de politie? Wat kan de Nederlandse politie leren van de antwoorden op deze vragen? Er wordt gekeken in België, Duitsland, Engeland, Frankrijk en Zweden.

Het eindrapport wordt in de tweede helft van 2024 verwacht

Thema 2: Politie in verbinding met wijk-web-wereld

Nummer 12
Contract PW/OC/2020/09
Titel **Digitale burgeropspoorders. Het gebruik van digitale informatie van private actoren in de opsporing**
Uitvoerder **Vrije Universiteit Amsterdam**

Korte omschrijving, doel en opzet onderzoek

Dit onderzoek richt zich op het gebruik van digitale informatie afkomstig van burgeropspoorders. Er wordt onderzocht welke vormen van digitale informatie door private actoren met de politie worden gedeeld, en hoe deze informatie door de politie wordt gewaardeerd en gebruikt in de opsporing. Verder wordt gekeken welke risico's en mogelijkheden deze ontwikkeling met zich meebrengt. Doel is om inzicht te verkrijgen in hoe de politie momenteel omgaat met digitaal bewijs dat wordt aangeleverd door burgeropspoorders en welke vraagstukken de politieorganisatie in de nabije toekomst tegen zal komen. Er wordt een juridisch kader in beeld gebracht en er vindt onder andere dossieronderzoek plaats op relevante cases.

Het eindrapport wordt medio 2023 verwacht.

Nummer 13
Contract PW/OC/2021/01
Titel **Op weg naar wendbare criminaliteitsbeheersing?**
Uitvoerder **Twynstra Gudde i.s.m. Bureau Landman**

Korte omschrijving, doel en opzet onderzoek

Met dit onderzoek willen de onderzoekers het organiseren van werksystemen centraal stellen als vervolg op het onderzoek 'Kijk naar het systeem'. Georganiseerde criminaliteit beschikt over terugverend/flexibel vermogen. De politie moet proberen daar met het systeem meer bij aan te sluiten en meer wendbaar worden, waarbij werksystemen invulling geven aan een probleemgerichte en multidisciplinaire aanpak van georganiseerde criminaliteit. Er wordt gekeken bij verschillende werkwijzen naar omstandigheden en gedragingen die de vernieuwende aanpak van criminaliteit bevorderen of belemmeren. Doel is om een handelingsperspectief te bieden. Meervoudige casestudie.

Het eindrapport wordt eind 2024 verwacht.

Nummer 14
Contract PW/OC/2022/06
Titel **Criminele jeugdnetwerken in een digitale samenleving**
Uitvoerder **Haagse Hogeschool**

Korte omschrijving, doel en opzet onderzoek

Jeugdnetwerken digitaliseren steeds meer en verdwijnen daardoor nogal eens uit beeld. Toch zijn deze netwerken vaak lokaal ingebed met offline sociale banden en dat biedt mogelijkheden voor een lokale aanpak. Hiervoor ligt de regie bij de gemeenten, maar er is behoefte aan handvatten om gezamenlijk zicht te krijgen op de jeugdnetwerken en aan een integrale aanpak. Het doel van dit onderzoek is om een breder toepasbare methodiek te ontwikkelen waarmee ook andere lokale veiligheidscoalities zicht kunnen krijgen op de cybercriminele jeugdnetwerken.

Het eindrapport wordt voor de zomer van 2024 verwacht.

Nummer 15
Contract PW/OC/2022/07
Titel Integraal samenwerken in kwetsbare wijken: relationeel vakmanschap
Uitvoerder Saxion Hogeschool

Korte omschrijving, doel en opzet onderzoek

In dit onderzoek wordt gekeken op welke wijze het relationeel vakmanschap van politieprofessionals in kwetsbare wijken kan worden versterkt en de integrale samenwerking met lokale samenwerkingspartners kan worden bevorderd. De samenwerking tussen lokale professionals is complex, er is vaak sprake van conflicterende belangen en hiërarchische sturing ontbreekt. Men wil voor deze samenwerking een zogenaamde *toolkit* ontwikkelen. Politie Utrecht-Zuid en Amsterdam Zuid-Oost hebben meegewerkt aan het onderzoeksvoorstel en daar zal het onderzoek in ieder geval plaatsvinden. In het onderzoek wordt het concept relationeel vakmanschap nader uitgewerkt en toegepast op lokale professionals onderling en binnen hun organisatie. Samen wordt de beginnende samenwerking verder ontwikkeld.

Het eindrapport wordt eind 2024 verwacht.

Nummer 16
Contract PW/OC/2023/02
Titel Expeditie Lokaal digitaal
Uitvoerder Saxion Hogeschool i.s.m. NHL Stenden en HHS

Korte omschrijving, doel en opzet onderzoek

De drie hogescholen willen samen met de politie vorm geven aan een intensivering van de lokale, digitale politietoek in het kader van Digitaal fit!. Het gaat om een actieonderzoek om te bouwen aan een ondersteunende interventie (waaronder reeds bestaande kennispakketten en beschikbare leermiddelen van kennispartners, die in dit onderzoek meer in samenhang worden gebracht) om de houding van de basisteams ten opzichte van de aanpak van lokale digitale criminaliteit te veranderen. Doel is dat men effectiever en zelfverzekerder wordt in de aanpak. Deze interventie wordt samen met de politie ontwikkeld en geëvalueerd. Er wordt ook gekeken naar de mogelijkheden van een landelijke uitrol.

Het eindrapport wordt in de tweede helft van 2025 verwacht.

Nummer 17
Contract PW/OC/2023/10
Titel Online blauw: een onderzoek naar de omgang met digitale criminaliteit op basisteams
Uitvoerder Vrije Universiteit Amsterdam i.s.m. Politie Eenheid Amsterdam en Den Haag

Korte omschrijving, doel en opzet onderzoek

In dit onderzoek wordt gekeken in hoeverre en op welke wijze basisteams digitale criminaliteit binnenkrijgen, oppakken en afhandelen en het slachtofferperspectief hierop. Er is aandacht voor de kanalen waarlangs 'online' zaken binnenkomen, de aard van de meldingen en de omvang. Ook wordt gekeken naar de verwachtingen die slachtoffers van de politie hebben, de middelen, capaciteit en kennis waarover de basisteams beschikken en de mate waarin het deze teams vervolgens lukt om het online werkaanbod goed op te pakken.

Het eindrapport wordt in het eerste kwartaal 2025 verwacht.

Nummer 18
Contract PW/OC/2023/08
Titel In het vizier. Slachtoffer- en daderschap onder jongeren van geweld met een digitale component
Uitvoerder Mehlbaum Onderzoek

Korte omschrijving, doel en opzet onderzoek

Het doel van dit onderzoek is bij te dragen aan kennis en kunde over slachtoffer- en daderschap van (niet-seksueel) geweld met een digitale component onder jongeren. Deze vorm van geweld komt vaak niet bij de politie terecht, volwassenen weten nauwelijks wat er speelt. Ook bij het opnemen van een aangifte is er te weinig kennis en de vaardigheden voor vroegsignalering in de GGP zijn nog te weinig aanwezig. Het onderzoek wil bijdragen aan contact met de doelgroepen (slachtoffers en plegers) in de wijk. Er wordt gekeken naar verschillende vormen van geweld. Van deze verschillende vormen worden door de onderzoeker crime scripts gemaakt. Ook wordt gekeken naar de huidige aanpak en naar handelingsperspectieven voor politie en diverse ketenpartners, waaronder ook scholen, ouders en sportverenigingen.

Het eindrapport wordt in de tweede helft van 2024 verwacht.

Nummer 19
Contract PW/OC/2023/11
Titel Factoren die bijdragen aan onderhandelen, betalen en melden door slachtoffers van ransomware
Uitvoerder Haagse Hogeschool

Korte omschrijving, doel en opzet onderzoek

Er is weinig bekend over de prevalentie van slachtofferschap van ransomware onder burgers en bedrijven en de vraag of men zich gedraagt volgens richtlijnen / adviezen. Het gaat hier om gijzelsoftware, het ontoegankelijk maken van bestanden en het vragen van losgeld. Voor het onderzoek wordt gebruik gemaakt van het online panel van I+O research met 3000 burgers en 550 Nederlandse bedrijven. Doel is om de communicatiestrategie te verbeteren, interventies te ontwikkelen om betalen door slachtoffers terug te dringen en om het doen van meldingen te verhogen.

Het eindrapport wordt in de tweede helft van 2024 verwacht.

Thema 3: Nieuwe veiligheidscoalities

Nummer 20
Contract PW/OC/2021/02
Titel Clancriminaliteit in Nederland
Uitvoerder Universiteit Tilburg

Korte omschrijving, doel en opzet onderzoek

Het onderzoek dient inzicht te verschaffen in de werkwijze en invloed van familieclans in de context van ondermijnende criminaliteit en de onderzoekers willen zicht krijgen op problemen bij het interveniëren in families waar sprake is van cultuurspecifieke aspecten. Gedacht kan worden aan: een eercultuur, familievetes, een eigen rechtspraak/cultuur/normen en een gesloten parallelle samenleving. Het is deels een internationaal fenomeenonderzoek met een literatuuronderzoek en interviews met o.a. buitenlandse experts. Zo worden kenmerken benoemd en wordt gekeken naar interventies. Vervolgens wordt bij clans in Nederland nader onderzoek gedaan, onder andere met registraties in de systemen (politie, RIEC, gemeenten etc.).

Het eindrapport wordt in de najaar van 2024 verwacht.

Nummer 21
Contract PW/OC/2022/09
Titel Vervolgonderzoek samenwerking tussen de politie en burgertoezichthouders
Uitvoerder Universiteit van Amsterdam

Korte omschrijving, doel en opzet onderzoek

In een kleine verkenning voor P&W is onderzocht wat het effect is van de aanwezigheid van vrijwillige toezichthouders die de politie hielpen tijdens geplande avondklokrellen in Amsterdam. Daarbij waren er aanwijzingen dat de aanwezigheid en het handelen van burgertoezichthouders leidt tot het voorkomen van conflict tussen burgers en de politie. Dit onderzoek bouwt hierop voort op basis van een systematische kwantitatieve analyse van CCTV-videobeelden. Het doel is om inzicht te verkrijgen in de aard en effectiviteit van de samenwerking tussen politie en toezichthoudende burgers in het voorkomen van ordeverstoringen in de openbare ruimte. Er worden best practices in kaart gebracht en een leidraad ontwikkeld voor samenwerking met concrete handvatten en voorbeelden. Er wordt gekeken in vier steden, namelijk Amsterdam, Utrecht, Eindhoven en Rotterdam.

Het eindrapport wordt in de tweede helft van 2024 verwacht.

Thema 4: State of the art technologie en intelligence, verhoortechnieken

Nummer 22
Contract PW/OC/2020/04
Titel De aard van politiestraatwerk en informatiegebruik. Een systematische observatie bij de noodhulp-surveillance.
Uitvoerder NHL Stenden Hogeschool samen met PA en OU

Korte omschrijving, doel en opzet onderzoek

Gekeken wordt naar het gebruik van digitale informatie tijdens de uitvoering van politiewerk. Het onderzoek is afgebakend tot de noodhulp waar de politie snel over de benodigde informatie dient te beschikken. Gekeken wordt welke (digitale) informatie doorwerkt in het politiestraatwerk en hoe omgekeerd de aard van het werk het informatiegebruik beïnvloedt. Ook wordt gekeken naar verklaringen. Het politiestraatwerk wordt systematisch bestudeerd op drie verschillende basisteams en op vergelijkbare wijze als eerder Nederlands onderzoek. Dit maakt een perspectief in de tijd mogelijk op informatiegebruik door de politie.

Het eindrapport wordt in de tweede helft van 2024 verwacht.

Nummer 23
Contract PW/OC/2020/05
Titel De evaluatie van de werkwijze van het kindverhoor
Uitvoerder Universiteit Leiden

Korte omschrijving, doel en opzet onderzoek

Het betreft een experimentele studie met een scenariomodel om te onderzoeken of het eerder inzetten van gerichte invitatie (gericht doorvragen) in een verhoor van een kind leidt tot minder weerstand / meer bereidheid bij kinderen om te vertellen en een meer gedetailleerde verklaring die meer forensisch relevante informatie bevat. De vraag zal getoetst worden via een in scene gezet hands-on incident, zodat specifiek onderzocht kan worden of het navertellen over aanrakingen baat heeft bij deze alternatieve werkwijze.

Het eindrapport wordt in de tweede helft van 2024 verwacht.

Nummer 24
Contract PW/OC/2020/12
Titel Evaluatie dashcams Landelijke eenheid
Uitvoerder Flight Onderzoek en Advies

Korte omschrijving, doel en opzet onderzoek

De Landelijke Eenheid is een proef gestart met dashcams, die in dit onderzoek wordt geëvalueerd. De dashcam wordt gezien als een veelbelovend instrument voor de politietaak dat populair is onder de medewerkers van de Dienst Infrastructuur. De centrale vraag in dit onderzoek is: wat is de mogelijke en wat is de feitelijke meerwaarde van de dashcam voor de Dienst Infrastructuur van de LE?

Het eindrapport wordt voor de zomer van 2024 verwacht.

Nummer 25
Contract PW/OC/2021/03
Titel Fotoconfrontatie 2.0 (zie ook nummer 30, toepassing in de praktijk)
Uitvoerder Rijksuniversiteit Groningen

Recente ontwikkelingen in de cognitieve neurowetenschap maken het mogelijk dat we meer weten van wat er in het hoofd van de getuige omgaat. Er wordt gebruik gemaakt van RSVP (Rapid Serial Visual Confrontation), waarbij de pupilgrootte wordt gemeten bij herkenning door een getuige. Dit is een onwillekeurige reactie. Een nieuwe, krachtiger confrontatiemethode ligt daardoor binnen handbereik, die de mate van daadwerkelijke herkenning door de getuige objectief kan kwantificeren. Het doel van het onderzoek is om deze neurocognitieve methode verder te ontwikkelen tot een praktisch inzetbaar instrument: Confrontatie 2.0 en inzichten voor het onderwijs.

Het eindrapport wordt voor de zomer van 2024 verwacht.

Nummer 26
Contract PW/OC/2021/06
Titel Toxicologisch urinesneltest: van data naar innovatie en opleiding
Uitvoerder Erasmus MC

Korte omschrijving, doel en opzet onderzoek

Bij overlijdens kan een urinetest informatie geven over drugs en geneesmiddelengebruik. Het doel van dit onderzoek is om de inzet van de urinesneltest betrouwbaarder en hiermee de inzet van de test door rechercheurs professioneler te maken. Er is nu sprake van relatief veel onjuiste uitslagen. In dit project wordt de betrouwbaarheid onderzocht van de urinesneltest en worden de resultaten vertaald in aanbevelingen en in opleidingsmateriaal om forensisch en tactisch rechercheurs en forensisch artsen te scholen. Retrospectief dataonderzoek naar de betrouwbaarheid van tests (vergelijken van de uitslag van de sneltest met later bloed- of toxicologisch onderzoek bij 1000 overlijdens).

Het eindrapport wordt tweede helft van 2024 verwacht.

Nummer 27
Contract PW/OC/2021/07
Titel Beelden betwisten: het bevragen van camerabeelden in de politiepraktijk
Uitvoerder Erasmus Universiteit, School of Law / Universiteit Leiden

Korte omschrijving, doel en opzet onderzoek

Dit onderzoek is een vervolg op het lopende onderzoek naar beelden in de verhoorkamer. Beelden worden vaak als objectief gezien, terwijl het perspectief wel degelijk van invloed is. Goed

interpreteren kan geleerd worden. Wanneer beeldmateriaal al tijdens de opsporing en opbouw van het dossier kritische(er) wordt bevraagd door politie (en particuliere beveiligers/alarmcentrales), zal de bewijskracht hiervan beter geduid kunnen worden, hetgeen het proces ten goede komt en dwalingen kan voorkomen. Bijvoorbeeld beelden van filmende burgers, cameratoezicht, bodycams etc. Experiment met 150 respondenten om te kijken welke instructies het beste werken om een mogelijke bias tegen te gaan.

Het eindrapport wordt in het najaar van 2024 verwacht.

Nummer 28
Contract PW/OC/2023/05
Titel Samenspel bij digitaal en datagedreven politiewerk
Uitvoerder AEF

Korte omschrijving, doel en opzet onderzoek

Datagedreven werken is een ontwikkeling met grote impact op de politieke opsporing. Het is belangrijk om steeds meer strategieën te vinden om beschikbare data goed te benutten. Niet alleen met slimme technologie, maar ook met kennis en kunde van politieprofessionals bij opsporing en intelligence. Dit onderzoek richt zich op de wisselwerking tussen politieprofessionals in de domeinen intelligence en opsporing bij digitaal en datagedreven opsporen en de vraag hoe het samenspel versterkt kan worden. Het CSAE-model wordt bij de politie gebruikt als bedrijfsprocesmodel voor datagedreven werken. Doel is om inzicht te krijgen in de factoren die het van elkaar leren bevorderen en belemmeren, zowel bij datagedreven werken als digitaal opsporen.

Het eindrapport wordt eind 2024 verwacht.

Nummer 29
Contract PW/OC/2023/09
Titel AI-ondersteund robotsysteem voor onderzoek en reconstructie van plaats delict
Uitvoerder Saxion i.s.m. Politieacademie

Korte omschrijving, doel en opzet onderzoek

In dit onderzoek worden de mogelijke implementatie en toepassing van semiautonome robotsystemen in strafrechtelijke onderzoeken beschreven. Het doel is om de potentie van AI en robotica te laten zien in het verbeteren van misdaadonderzoek en –reconstructie door het ontwikkelen en valideren van semi-autonome systemen. Verder worden de benodigde professionele vaardigheden geïdentificeerd en wordt een organisatieontwerp beschreven om deze systemen effectief te maken. Specifiek wordt in dit onderzoek in samenwerking met politie-experts informatie verzameld om inzicht te krijgen in het gebruik van een AI-ondersteund robotsysteem voor 3D reconstructie van een PD.

Het eindrapport wordt na de zomer van 2024 verwacht.

Nummer 30
Contract PW/OC/2023/14
Titel Fotoconfrontatie 2.1: de toepassing in de praktijk (zie ook nummer 25)
Uitvoerder Rijksuniversiteit Groningen

Korte omschrijving, doel en opzet onderzoek

Het betreft een aanvulling op onderzoek 33, Fotoconfrontatie 2.0. In dat onderzoek wordt de pupilgrootte gemeten om de onwillekeurige herkenning van getoonde afbeeldingen van een persoon vast te stellen. Vanuit de landelijke opsporing bij de politie is er concrete interesse om de methode voor het eerst ‘in het echt’ toe te passen als een pilot. De onderzoekers willen met dit kortlopende project van deze gelegenheid gebruik maken om de kans op succes van de pilot te maximaliseren door

aan de analyse van pupilgrootte ook oogknippers en micro-saccades toe te voegen. Verder willen ze deze pilotcasus als blauwdruk gebruiken om de effectiviteit van de methode in de praktijk te meten in een toepassing die direct relevant is voor het werkveld.

Het eindrapport wordt voor de zomer van 2024 verwacht.

Nummer 31
Contract PW/OC/2023/13
Titel Herinneringen aan misbruik van langer geleden
Uitvoerder Universiteit Maastricht i.s.m. politie (LEBZ) en UvA

Korte omschrijving, doel en opzet onderzoek

Het doel van dit onderzoek is om verdiepend inzicht te krijgen in verschillende categorieën van hervonden herinneringen aan misbruik dat langer geleden geëindigd is. Zo kan het gaan om een herinnering pas later gaan framen als misbruik of er langere tijd niet meer aan denken. Er is geen wetenschappelijk bewijs voor het onbewust kunnen verdringen van herinneringen, die bijvoorbeeld in therapie na een actieve zoektocht naar boven komen. In dit onderzoek wordt gekeken of een onderscheid in categorieën kan bijdragen aan het bepalen van authenticiteit van de herinnering en daarmee aan de keuze om een opsporingsonderzoek voort te zetten of te beëindigen. Dit is ook relevant gezien de beperkte beschikbare politiecapaciteit.

Het eindrapport wordt in het voorjaar van 2025 verwacht.

Thema 5: Actieve transparantie

Nummer 32
Contract PW/OC/2023/03
Titel Periodieke evaluatie van Mens-AI teams
Uitvoerder Universiteit Utrecht i.s.m. Politielab AI en politie

Korte omschrijving, doel en opzet onderzoek

Het gaat hier om de samenwerking tussen politiemedewerkers en AI systemen en de rol van de mens in de uiteindelijke analyse. Het is cruciaal om als politieorganisatie inzicht te hebben in het functioneren van mens-AI teams om hier verantwoording over te kunnen afleggen en om vertrouwen te houden in het gebruik van AI. Voor deze transparantie is de uitlegbaarheid of begrijpelijkheid van beslissingen die mens-AI teams nemen cruciaal. Dit onderzoeksproject faciliteert het periodiek meten van de motivering van beslissingen die deze mens-AI teams nemen tijdens hun taakvervulling in de politiepraktijk. Er wordt een metriek ontwikkeld om tot concrete actiepunten voor verbetering te komen. Daarnaast wordt de bestaande Explabox uitgebreid met de functionaliteit om deze beslissingen automatisch te evalueren.

Het eindrapport wordt in de tweede helft van 2025 verwacht.

Thema 6: Gezond en wendbaar

Nummer 33
Contract PW/OC/2020/14
Titel Vervolg(actie)onderzoek voor een efficiëntere noodhulpfunctie
Uitvoerder Crisislab

Korte omschrijving, doel en opzet onderzoek

In eerder onderzoek is korte tijd geëxperimenteerd met het concept ‘afschaffen aparte noodhulp organisatie’. De eerste ervaringen waren positief. Doel van dit actie-vervolgonderzoek is om:

- a) het basisteam te helpen om het concept ‘afschaffen aparte noodhulporganisatie’ in lijn met de eerdere bevindingen definitief te implementeren als invulling van de GGP;
- b) te onderzoeken of en onder welke voorwaarden dit concept toekomstbestendig is.

De bevindingen beschrijven de onderzoekers in een als handleiding vormgegeven onderzoeksrapport, zodat ook andere basisteams hiervan gebruik kunnen maken.

Het eindrapport wordt in het derde kwartaal van 2024 verwacht.

Thema 7: Lerende organisatie

Nummer 34
Contract PW/OC/2022/11
Titel De opsporing in een technische stroomversnelling?
Uitvoerder BBSO i.s.m. Radboud Universiteit en Saxion Hogeschool

Korte omschrijving, doel en opzet onderzoek

In dit onderzoek wordt gekeken op welke wijze technologische en sociale innovaties in de opsporing worden geïmplementeerd en toegepast en welke professionele vaardigheden en organisatorische vormgeving hiervoor worden gevraagd. Er is aandacht voor de gewenste en voorhanden zijnde kennis en vaardigheden van de operationele teams die t.b.v. de opsporing met technologische innovaties werken. Welke organisatorische en sociale condities zijn nodig in de opsporing om nieuwe technologie op een effectieve en efficiënte wijze toe te passen in de bestrijding van criminaliteit? Er vindt verdiepend onderzoek plaats in een selectie van TOV proeftuinen ‘daadwerkelijk veranderen’, waar technologische innovaties samengaan met organisatorische innovatie. Onderzoek vindt plaats bij 10 projecten zoals bijvoorbeeld Intelligente Aangifte, Crypto Analyseteam, het Digitaal District.

Het eindrapport wordt voor de zomer van 2024 verwacht.

Thema 8: Legitimiteit en vertrouwen

Nummer 35
Contract PW/OC/2021/12
Titel Online seksueel geweld: slachtoffers in beeld
Uitvoerder Politie A&O eenheid Amsterdam

Korte omschrijving, doel en opzet onderzoek

Het doel van die onderzoek is inzicht te bieden in de motieven en behoeftes van slachtoffers (10 tot 24 jaar in Amsterdam) van online seksueel geweld om hulp te zoeken bij de politie of hulpverlenende organisaties. Hierdoor wordt het mogelijk om effectieve interventiestrategieën te ontwikkelen, beter aan te sluiten bij de behoefte van slachtoffers en de barrières weg te nemen die het hulp vragen van slachtoffer in de weg staan. Meldingen bereiken de politie nu vaak niet, er komen weinig aangiften, er is sprake van victim blaming en er is weinig zicht op aard en omvang. Er is daarom gevraagd om nader onderzoek door politie, gemeenten en zorgsector samen. Methoden bestaan o.a. uit interviews met slachtoffers en eerstelijnsprofessionals, casestudies/dossieronderzoek en een brede enquête onder scholieren in Amsterdam om zicht te krijgen op slachtoffers die geen aangifte gedaan hebben.

Het eindrapport wordt in de tweede helft van 2024 verwacht.

Nummer 36
Contract PW/OC/2021/13
Titel **Klagende burgers en een politie voor iedereen**
Uitvoerder **Open Universiteit**

Korte omschrijving, doel en opzet onderzoek

Onderzoek naar ontwikkelingen en dilemma's in de omgang met klachten van burgers en kritiek van externe actoren zoals klachtenbureaus en resulteert in aanbevelingen/handreiking hoe ervan te leren. Ook voor herziening van het onderwijs. Er wordt oa gekeken naar recente trends in Amsterdam, Den Haag en Arnhem met het omgaan met een wantrouwe burgerij. Het stelt do's en don'ts vast inzake klachten, klachtencommissies en de omgang met externe klachtenbureaus sinds eind jaren zeventig. Een analyse van de periode 2012-2020 wordt vergeleken met de jaren 80 onrust (die leidde tot Politie in Verandering) door archiefonderzoek en interviews. Dit kan een spiegel opleveren voor de huidige praktijk in de ontwikkeling van politie-burgerverhoudingen.

Het eindrapport wordt in 2025 verwacht.

Nummer 37
Contract PW/OC/2022/12
Titel **Complottheorie Bodegraven-Reeuwijk, een casestudy om van te leren**
Uitvoerder **Landelijk Expertisegroep Veiligheidspercepties**

Korte omschrijving, doel en opzet onderzoek

In dit onderzoek wordt gekeken naar de ontwikkeling en aanpak van de complottheorie rond Bodegraven. Er werd in Bodegraven een redelijk succesvolle contrastrategie ontwikkeld door de lokale driehoek. Gemeente, politie en OM vroegen aan de onderzoekers om die ervaringen meer systematisch te ontsluiten. Doel van dit onderzoek is om inzicht te bieden in de dynamiek, de ontwikkeling, de inhoud en de uitvoering van de contra-strategieën en de *lessons learned*.

Het eindrapport wordt na de zomer van 2024 verwacht.

Nummer 38
Contract PW/OC/2023/12
Titel **Burgerperspectief op online politie-inzet en handhaving. Handvatten voor effectieve interventiemogelijkheden**
Uitvoerder **Rijksuniversiteit Groningen i.s.m. NHL Steden en Politieacademie**

Korte omschrijving, doel en opzet onderzoek

Dit onderzoek kijkt naar de productiviteit van online reacties door de politie. Welke soort online interacties van de politie met burgers versterken vertrouwen en legitimiteit van de politie en welke juist niet en welke factoren spelen daarbij een rol? Gekeken wordt wat de mogelijkheden zijn voor de politie om het gesprek aan te gaan of in te grijpen wanneer online een misstand wordt gesignaleerd. Ingrijpen als politie op basis van online verzamelde informatie kan soms door burgers als te zwaar worden gezien en juist opschudding veroorzaken. Met dit onderzoek wil men komen tot proportionele online gedragshandvatten voor de politie. Daarbij is het burgerperspectief op ethische vragen belangrijk voor het draagvlak.

Het eindrapport wordt in de tweede helft van 2024 verwacht.

Overzicht startend onderzoek op basis van SOAP 2023-2026

Thema Veranderkracht

1. De politie als lerende organisatie

	Titel	Uitvoerder	Looptijd
39	Blik op Verbetering: Het Zichtbaar Maken van Politie Visuele Expertise	Erasmus Universiteit	2024 -
40	De aanpak van milieucriminaliteit in Europa - vergelijkende analyse en lessen voor de Nederlandse politie	Haagse Hogeschool	2024 -
41	Presteren en leren: ze gaan hand in hand!	Kolkhuis Tanke	2024 -
42	Leren van geweld, de rol van IBT	NSCR	2024 -
43	Financieel rechercheren over de grenzen heen; een actiegericht onderzoek	Universiteit van Maastricht	2024 -
44	Vingersporen: van identificatie naar reconstructie	Hogeschool van Amsterdam	2024 -
45	Professionaliteit van politie: een internationaal perspectief	IRCP (Universiteit Gent)	2024 -
46	Letselonderzoek in het kader van het strafrecht	GGD Amsterdam	2024 -
47	Professionalisering van docenten en begeleiders in het politietoerwijs op divers vakmanschap	Universiteit Leiden	2024 -

2. Als politie reageren op maatschappelijke ontwikkelingen

	Titel	Uitvoerder	Looptijd
48	Plofkraken - een explosief misdrijf?	Bureau Beke	2024 -
49	Online aanwasmecanismen van jongeren in de georganiseerde criminaliteit	Vrije Universiteit	2024 -
50	Politiewerk en samenwerking op het platteland	Universiteit Tilburg	2024 -
51	Politiewerk in verre uithoeken	AEF	2024 -
52	Burgerperspectief op gegevensvergaring in online (besloten) groepen ten behoeve van de openbare orde en veiligheid	Thorbecke Academie (NHL Stenden)	2024 -
53	Een ongeluk in slow motion? De 'soevereinen-beweging' in Nederland nader onderzocht	EMMA	2024 -

Beschrijving startend onderzoek op basis van SOAP 2023-2026

Thema Veranderkracht

1. De politie als lerende organisatie

Nummer 39
Contract PW/OC/2024/
Titel **Blik op Verbetering: Het Zichtbaar Maken van Politionele Visuele Expertise**
Uitvoerder Erasmus Universiteit

Korte omschrijving, doel en opzet onderzoek

Onderzoekt wordt of visuele vaardigheden van experts / ervaren politiemensen zichtbaar gemaakt kunnen worden en met een nieuwe instructietechniek overgedragen kunnen worden in het onderwijs. Visuele expertise is vaak impliciet en daarom moeilijk uit te leggen. In het onderzoek wordt gekeken of het zichtbaar maken van oogbewegingen samen met inzicht in denkprocessen van de experts helpt. Dit wordt gedaan met een live Eye Movement Modeling Examples (EMMEs of eye tracking bril). Is het mogelijk om dit efficiënter kijkgedrag bij visueel complexe taken aan te leren met behulp van EMME? Leidt dit ook tot betere resultaten? Dit wordt onderzocht door middel van een experiment.

PM

Nummer 40
Contract PW/OC/2024/
Titel **De aanpak van milieucriminaliteit in Europa - vergelijkende analyse en lessen voor de Nederlandse politie**
Uitvoerder Haagse Hogeschool

Korte omschrijving, doel en opzet onderzoek

De verwachting is dat er strengere milieuwetgeving komt. Dit onderzoek wil de politie helpen om zich voor te bereiden op handhaving daarvan met een beperkte capaciteit door te leren van andere landen. Het doel van dit onderzoek is om te verkennen hoe strategieën om milieucriminaliteit terug te dringen worden ontwikkeld en geïmplementeerd in andere Europese politiekorpsen (Engeland /Wales, Frankrijk, Zweden) en wat de Nederlandse politie kan leren van deze ervaringen, rekening houdend met de verschillende contexten. Gekeken wordt hoe milieudelicten effectief kunnen worden aangepakt met een beperkte capaciteit.

PM

Nummer 41
Contract PW/OC/2024/
Titel **Presteren en leren: ze gaan hand in hand!**
Uitvoerder Kolkhuis Tanke

Korte omschrijving, doel en opzet onderzoek

Teams dienen voldoende ruimte te krijgen om te 'leren terwijl de winkel open moet blijven'. Dit wordt de leer- en presteerparadox genoemd. De hoofdvraag van dit onderzoek is: op welke wijze versterken (of beperken) condities en handelingspatronen in de dagelijkse praktijk van de gebiedsgebonden politie (GGP) basisteams het combineren van leren en presteren? Er wordt ook gekeken in andere sectoren en internationaal naar de ervaringen. Multiple casestudy en actieonderzoek in een aantal basisteams.

PM

Nummer 42
Contract PW/OC/2024/
Titel Leren van geweld, de rol van IBT
Uitvoerder NSCR

Korte omschrijving, doel en opzet onderzoek

Het onderzoek kijkt naar wat er op uitvoeringsniveau nodig is om als OBT te faciliteren dat er structureel en systematisch geleerd wordt van geweldsaanwendingen. Het gaat dan met name om de vereiste competenties van docenten Integrale Beroepsvaardigheidstraining (IBT). Het onderzoek richt zich op twee onderzoeksvragen: 1. In welke mate hebben docenten IBT de competenties en motivatie om agenten aan te zetten tot reflectie en hun reflecterend vermogen te vergroten? (huidige situatie in kaart brengen) 2. Wat is het effect van vier te ontwikkelen modules op competenties en motivatie van docenten IBT om agenten aan te zetten tot reflectie en meer reflecterend vermogen?

PM

Nummer 43
Contract PW/OC/2024/
Titel Financieel rechercheren over de grenzen heen; een actiegericht onderzoek
Uitvoerder Universiteit van Maastricht

Korte omschrijving, doel en opzet onderzoek

Grensoverschrijdende samenwerking is lastig bij de aanpak van criminele winsten. De focus van dit onderzoek ligt op grensoverschrijdend financieel rechercheren en de uitdagingen die daarmee gepaard gaan, om zo tot mogelijke verbeteringen en oplossingen te komen. De nadruk wordt daarbij gelegd op ontwikkelingen in de Euregio Maas-Rijn (EMR). De centrale vraag is: Hoe ziet de actuele grensoverschrijdende financiële recherche in de EMR eruit, welke factoren versterken, dan wel verzwakken de grensoverschrijdende samenwerking in dit opzicht en in welke richting kan deze evolueren? In Nederland wordt steeds meer gewerkt met een barrièremodel en een integrale aanpak. Worden die ook in het buitenland omarmd? Wordt er gewerkt met financiële crime scripts? Er wordt in dit actiegerichte onderzoek gekeken naar samen leren en ontwikkelen in teams.

PM

Nummer 44
Contract PW/OC/2024/
Titel Vingersporen: van identificatie naar reconstructie
Uitvoerder Hogeschool van Amsterdam

Korte omschrijving, doel en opzet onderzoek

Centraal staat de vraag hoe nieuwe technieken optimaal ingezet kunnen worden voor de praktijk. Door in het onderzoek kennis te verzamelen over veel voorkomende alternatieve scenario's die in de praktijk voorkomen voor de aanwezigheid van vingersporen, kan richting worden gegeven aan de contextuele informatie die op de Plaats Delict (PD) moet worden verzameld en vastgelegd. Met deze informatie kan de politie op de PD en tijdens verhoren al anticiperen op eventuele alternatieve scenario's die later in het strafproces kunnen voorkomen. Het onderzoek zal richtlijnen opleveren voor het verzamelen van de juiste contextinformatie op een PD.

PM

Nummer 45
Contract PW/OC/2024/
Titel Professionaliteit van politie: een internationaal perspectief
Uitvoerder IRCP (Universiteit Gent)

Korte omschrijving, doel en opzet onderzoek

De onderzoekers willen met dit onderzoek nagaan welke betekenis in Noorwegen, Engeland/Wales, Duitsland en Nederland in en rond de politie wordt toegekend aan de gedachte van professionalisering van de politie en welke invulling hieraan wordt gegeven. Een internationaal perspectief met ervaringen en discussies kan de gedachtevorming hierover stimuleren. Dit is belangrijk voor veranderkracht van de politie. Ligt het accent bij de politie bijvoorbeeld op maatschappelijke betrokkenheid, effectiviteit en efficiency, is de politie juridisch of burger georiënteerd en wat is de rol van wetenschappelijk onderzoek? De onderzoekers willen hiermee een bijdrage leveren aan reflectie over het politievak.

PM

Nummer 46
Contract PW/OC/2024/
Titel Letselonderzoek in het kader van het strafrecht
Uitvoerder GGD Amsterdam

Korte omschrijving, doel en opzet onderzoek

De politie speelt een cruciale rol bij het (laten) vastleggen en beoordelen van letsel bij strafzaken. Er is behoefte aan kwalitatieve verbetering van het proces. In eerder uitgevoerd onderzoek hebben de onderzoekers zich gericht op de bestaande procedures en barrières in strafzaken waarbij sprake is van letsel bij de rechtspraak, het OM en de forensisch artsen. Het vervolgonderzoek brengt in kaart hoe in de praktijk uitvoering wordt gegeven aan letselonderzoek bij aangiftes in strafzaken. Het onderzoek zal zich onder andere richten op de faal- en succesfactoren binnen het huidige proces, de rol en taken van de verschillende politieonderdelen en de mogelijkheid tot taakherschikking en ontlasten van de politie door samenwerking met andere organisaties.

PM

Nummer 47
Contract PW/OC/2024/
Titel Professionalisering van docenten en begeleiders in het politieonderwijs op divers vakmanschap
Uitvoerder Universiteit Leiden

Korte omschrijving, doel en opzet onderzoek

De mate van ervaren inclusie is volgens eerder onderzoek bij aspiranten een factor bij de beslissing om te vertrekken. Voor inclusie zijn begeleiders bij de politie belangrijk. Hoe worden zij toegerust voor het omgaan met diversiteit, het bevorderen van inclusie en professionaliteit? Kan de handelingsbekwaamheid verhoogd worden? Gekeken wordt hoe de politie via onderwijsinnovatie inclusie kan bevorderen. Dit willen zij doen door de 'employee journey', ofwel de weg die nieuwe agenten afleggen vanaf het moment dat zij worden aangenomen tot het moment dat zij de organisatie (onverhoopt) verlaten, in kaart te brengen. Doel is om onder andere een bijdrage te leveren aan het politieonderwijs.

PM

2. Als politie reageren op maatschappelijke ontwikkelingen

Nummer 48
Contract PW/OC/2024/
Titel Plofkraken - een explosief misdrijf? Bureau Beke
Uitvoerder Bureau Beke

Korte omschrijving, doel en opzet onderzoek

Doel van dit onderzoek is inzicht te verwerven in het fenomeen plofkraken en de organisatie en personen die daarachter zitten, de rol die plofkraken spelen in het grotere geheel van de georganiseerde misdaad en de rekrutering van nieuwe plofkrakers en hun verdere criminele carrière. Nieuwe maatregelen leiden tot steeds weer nieuwe modus operandi en verplaatsing naar het buitenland. Er is in het onderzoek ook aandacht voor rekrutering van de veelal jonge daders. Het onderzoek moet leiden tot concrete aanbevelingen voor de aanpak.

PM

Nummer 49
Contract PW/OC/2024/
Titel Online aanwasmechanismen van jongeren in de georganiseerde criminaliteit
Uitvoerder Vrije Universiteit

Korte omschrijving, doel en opzet onderzoek

Het doel van het onderzoek is het vergroten van de kennis op het gebied van online aanwasmechanismen van jongeren in de zware en georganiseerde criminaliteit. Bv via Snapchat of andere social media platforms worden jongeren benaderd met een oproep wie snel geld wil verdienen. In hoeverre raken jongeren online betrokken bij criminaliteit en wat zijn hun eigen ervaringen? Ook wordt gekeken voor welke vormen van zware criminaliteit online wordt geworven en op welke wijze (en of er verschil is met offline werven). De onderzoekers proberen ook met de jongeren zelf te spreken.

PM

Nummer 50
Contract PW/OC/2024/
Titel Politiewerk en samenwerking op het platteland
Uitvoerder Universiteit Tilburg

Korte omschrijving, doel en opzet onderzoek

In dit onderzoek wordt gekeken naar de aard van criminele problemen op het platteland, het politiewerk van basisteams in gemeenten op het platteland en het verstrekken van de samenwerking met veiligheidspartners. Specifiek problemen die worden genoemd zijn bijvoorbeeld vormen van haalcriminaliteit, zoals drugslabs en mestfraude. Er vindt weinig systematische informatie uitwisseling plaats tussen verschillende handhavingsdiensten en er is vaak een capaciteitsprobleem, ook bij gemeenten. Er is aandacht in het onderzoek voor de definitie van plattelandsgebieden en de sterkte verdeelsystematiek. Het onderzoek kijkt ook naar de ervaringen van veiligheidspartners zoals burgemeesters, provincie, omgevingsdiensten en de ervaringen van burgers.

PM

Nummer 51
Contract PW/OC/2024/
Titel Politiewerk in verre uithoeken
Uitvoerder AEF

Korte omschrijving, doel en opzet onderzoek

Gekeken wordt hoe het politiewerk (GGP) in ‘verre uithoeken’ invulling krijgt, in hoeverre daarbij sprake is van specifieke eisen en opgaven aan het politiewerk en hoe de politie daarop inspeelt. In het bijzonder zal gekeken worden naar de kansen en uitdagingen bij de wijze waarop de politie omgaat met relaties en verbindingen met de lokale gemeenschappen. Het gaat om afgelegen en afgesloten (grens-)gebieden die soms ook zijn afgehaakt. Lukt het met het terugtrekken van gemeentes en politie om toch de verbinding in deze gebieden te houden. De nadruk ligt in dit onderzoek meer op het politieperspectief. Men wil de betrokken politieteams van en met elkaar laten leren om relationele aanpakken en strategieën te ontwikkelen.

PM

Nummer 52
Contract PW/OC/2024/
Titel Burgerperspectief op gegevensvergaring in online (besloten) groepen ten behoeve van de openbare orde en veiligheid
Uitvoerder Thorbecke Academie (NHL Stenden)

Korte omschrijving, doel en opzet onderzoek

Dit onderzoek geeft aandacht aan het burgerperspectief op online politiewerk in (besloten) groepen en beoogt daarmee inzichten te verschaffen die kunnen bijdragen aan de maatschappelijke legitimiteit van politiewerk – ook in een digitaliserende samenleving. Welke factoren zijn van invloed op de acceptatie van politie aanwezigheid / informatievergaring in online groepen en wat betekent dit voor politiewerk en (toekomstige) wetgeving op dit terrein? Er wordt gekeken naar ethische afwegingen en dilemma's (maatschappelijke legitimiteit) en sociaal psychologische factoren die van invloed zijn op opvattingen van burgers.

PM

Nummer 53
Contract PW/OC/2024/
Titel Een ongeluk in slow motion? De 'soevereinen-beweging' in Nederland nader onderzocht
Uitvoerder EMMA

Korte omschrijving, doel en opzet onderzoek

Dit onderzoek beoogt het gedachtegoed en de organisatie van de ‘soevereinen-beweging’ in Nederland in kaart te brengen. Het is een relatief nieuw fenomeen, dat niet bij voorbaat crimineel is of de OOV verstoort, maar het raakt wel aan de basis van de rechtsstaat. Zijn er patronen van radicalisering herkenbaar vanuit andere groepen met extreem gedachtegoed? Hoe wordt binnen de soevereine beweging tegen geweldpleging en extremisme aangekeken? Het onderzoek dient te leiden tot handelingsperspectieven voor de verschillende betrokken diensten.

PM

Recent afgesloten onderzoek, nog niet gepubliceerd

	Titel	Uitvoerder	Publ. jaar
1	Van opsporing tot bewijsvoering	NFI, Den Haag	2024
2	Nieuwe tijden... Privaat-publieke samenwerking in het opsporingsproces: samenwerkingsprincipes en (praktijk) dilemma's	Bureau Bervoets	2024
3	Vrezen en vermijden. De invloed van dreiging van georganiseerde criminaliteit op politiewerk	Mehlbaum Onderzoek i.s.m. Bureau Broekhuizen	2024
4	Criminaliteit en radicalisering voorspellen uit Dark Web forumnetwerken	Universiteit Leiden (LIACS) i.s.m. NSCR	2024
5	Politieaanpak van sociale conflicten	AEF	2024

Nummer 1
Contract PW/OC/2019/12
Titel Van opsporing tot bewijsvoering
Uitvoerder NFI

Korte omschrijving, doel en opzet onderzoek

Gekeken wordt wat voor de verschillende partners in de strafrechtketen de belangrijkste doelen zijn van PD-onderzoek bij woningovervallen en welke werkwijzen op de plaats delict het meest bijdragen aan het behalen van de gestelde doelen. Het onderzoek heeft drie doelen: 1. Het verkrijgen van inzicht in de doelen van PD-onderzoek voor de partners in de strafrechtketen en de daarmee samenhangende parameters die bepalend zijn voor efficiëntie, effectiviteit en kwaliteit van PD-onderzoek. 2. Bepalen welke vastgestelde doelen worden behaald met het huidige sporenonderzoek op de plaats delict en afleiden welke (nieuwe) werkwijzen een bijdrage kunnen leveren aan het behalen van de meeste doelen binnen de strafrechtketen. 3. Analyseren van het effect van de (nieuwe) werkwijzen op het behalen van de doelen en op de gevolgen voor het proces van het PD-onderzoek.

Publicatie mei 2024

Nummer 2
Contract PW/OC/2022/08
Titel Nieuwe tijden... Privaat-publieke samenwerking in het opsporingsproces
Uitvoerder Bureau Bervoets

Korte omschrijving, doel en opzet onderzoek

Bedrijven kunnen met de politie samenwerken vanuit verschillende rollen: als poortwachter, melder, leverancier van kennis, medespeurder etc. Dit onderzoek heeft als doel de politie zicht te bieden op de uitgangspunten en condities waaronder privaat publieke samenwerking in de opsporing (verder) kan worden ingericht. Er wordt een theoretisch kader ontwikkeld voor netwerkprincipes, wat zouden deze in moeten houden volgens politie, OM, private partijen en wetenschap. Vervolgens wordt dat beeld afgezet tegen wat er nu in de praktijk wordt gedaan en wat dat oplevert.

Publicatie mei 2024

Nummer 3
Contract PW/OC/2022/10
Titel Vrezen en vermijden. De invloed van dreiging van georganiseerde criminaliteit

op politiewerk
Uitvoerder **Mehlbaum Onderzoek i.s.m. Bureau Broekhuizen**

Korte omschrijving, doel en opzet onderzoek

In het onderzoek wordt gekeken naar de invloed van (gepercipieerde) dreiging van de georganiseerde misdaad op het uitvoerende politiewerk, dus zowel de gebiedsgebonden politie als de opsporing. Wat is de omvang, aard, hoe gaan politiemensen ermee om en welke lessen zijn beschikbaar uit de literatuur en omringende landen. Doel is om een handelingsperspectief te bieden. Methoden bestaan o.a. uit een anonieme online vragenlijst onder politiemensen.

Publicatie juni 2024

Nummer **4**
Contract **PW/OC/2020/03**
Titel **Criminaliteit en radicalisering voorspellen uit Dark Web forumnetwerken**
Uitvoerder **Universiteit Leiden (LIACS) i.s.m. NSCR**

Korte omschrijving, doel en opzet onderzoek

Pilotonderzoek op basis van communicatiegegevens afkomstig van Dark Web kinderpornofoora heeft laten zien dat, door gebruik te maken van op sociale netwerk analyse gebaseerde methoden en technieken, sleutelfiguren op dergelijke fora kunnen worden geïdentificeerd. Dit onderzoek bouwt hierop voort door gebruik te maken van gegevens afkomstig van een breed scala aan internet fora. Doel is het ontwikkelen van nieuwe sociale netwerk-gebaseerde methoden geschikt voor analyse van grote hoeveelheden complexe forumdata. Deze methoden worden getest op longitudinale data afkomstig van verschillende Dark Web fora rondom verschillende vormen van criminaliteit. Op basis hiervan wordt een prototype voor een tool ontwikkeld, waarmee online criminaliteit en radicalisering in een vroeg stadium kunnen worden herkend.

Publicatie tweede kwartaal 2024

Nummer **5**
Contract **PW/OC/2021/11**
Titel **Politieaanpak van sociale conflicten**
Uitvoerder **AEF**

Korte omschrijving, doel en opzet onderzoek

Het onderzoek beoogt inzicht te geven in de wijze waarop de politie anno 2021 met haar optreden bijdraagt aan het (duurzaam) oplossen van sociale conflicten en het geweldloos samenleven met verschillen. Er is aandacht voor conflictbemiddeling, zelfredzaamheid, de symbolische functie van de Politie, het bewaken van rechtstatelijke waarden en probleemgericht werken. Er vindt op basis van verdiepende gesprekken een reconstructie plaats van casus met sociale conflicten en er wordt gekeken hoe deze werden aangepakt. Inzicht in de strategieën die de politie hanteert bij de aanpak van sociale conflicten.

Publicatie tweede kwartaal 2024